

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по икономически и парични въпроси

2007/0196(COD)

7.2.2008

ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕ

на комисията по икономически и парични въпроси

на вниманието на комисията по промишленост, изследвания и енергетика

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/55/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ
(COM(2007)0529 – C6-0317/2007 – 2007/0196(COD))

Докладчик по становище: Bernhard Rapkaу

PA_Legam

KURZE BEGRÜNDUNG

1. Kontext

Der bisher im Gasbereich im Rahmen des ersten und zweiten 'Energie-Binnenmarktpakets' erreichte Grad an Wettbewerb und Marktintegration kann noch nicht zufrieden stellen. Eine weitere 'Nachjustierung' in Form des nun vorliegenden dritten Energie-Binnenmarktpakets ist daher durchaus begrüßenswert. Besteht hinsichtlich der im Kommissionsvorschlag vorgegebenen Zielsetzung große Übereinstimmung, werfen die darin gewählten Instrumente jedoch Fragen auf.

2. Entflechtungsbestimmungen

So nimmt im Kommissionsvorschlag und in der politischen Diskussion allgemein die Frage der eigentumsrechtlichen Entflechtung (ownership unbundling, OU) eine dominierende Stellung ein. Ihr werden erhebliche positive Effekte zugesprochen, die weit über die Aspekte eines diskriminierungsfreien Marktzugangs hinausgehen. Die europäischen Übertragungsnetze stellen jedoch ein natürliches Monopol dar, woran auch ein anderer nicht in Produktion und Vertrieb tätiger Eigentümer nichts ändern würde. Ein richtiges Maß an Regulierung ist hier ein wesentlich wirksameres Instrument. Zudem käme das OU der Fernleitungsnetzbetreiber faktisch einer Enteignung gleich, die zumindest in einigen Mitgliedstaaten erhebliche verfassungsrechtliche Probleme und allgemein die Frage nach der Verhältnismäßigkeit der Mittel aufwirft. Jahrelange Rechtsstreitigkeiten wären die Folge, die immense Auswirkungen auf das Investitionsverhalten der betroffenen Unternehmen und die Versorgungssicherheit hätten. Auch ist es fraglich, ob die Maßnahme eines OU wirklich die von der Kommission erhofften *marktintegrativen* und wettbewerbsfördernden Wirkungen entfalten würde.

Als weitere, zweitrangige Alternative schlägt die Kommission das Einsetzen eines 'Unabhängigen Systembetreibers' vor, was jedoch eine wenig praktikable Lösung darstellt. Aufgrund dieser Erwägungen ist es zu begrüßen, dass einige Mitgliedstaaten ein Modell erarbeitet haben, das eine effektive und effiziente Entflechtung der Netzbetreiber durch eine verschärfte gesellschaftsrechtliche Entflechtung anstrebt. Dieses Modell sollte einer ergebnisoffenen Prüfung unterzogen werden, muss jedoch in jedem Fall deutlich über das derzeitige Modell der gesellschaftsrechtlichen Entflechtung hinausgehen.

3. Regulierungsgefüge

Generell kommt der intelligenten Ausgestaltung des Regulierungsgefüges bei der Schaffung eines funktionierenden, integrierten Energiebinnenmarktes eine zentrale, über das OU weit hinausgehende, Bedeutung zu. Der Kommissionsvorschlag widmet der Regulierungsfrage daher auch umfangreiche Bestimmungen, bleibt in der Frage der Kompetenzabgrenzung *zwischen* den unterschiedlichen Regulierungsakteuren jedoch Antworten schuldig.

- Insbesondere die nur mit Beratungskompetenzen versehene Agentur für die Zusammenarbeit der Energieregulierungsbehörden wird ihrer Aufgabe, das bestehende, v. a. Interkonnektoren betreffende "*regulatory gap*" zu überbrücken, so wohl nicht gerecht werden können. Die Agentur sollte, in einem sehr klar zu definierenden Bereich, über bindende Entscheidungsbefugnisse verfügen. Spiegelbildlich zu den nationalen Regulierungsbehörden sollte sie ebenfalls gegenüber wirtschaftlichen und politischen Interessen unabhängig sein, wobei dies auch gegenüber der Europäischen Kommission gelten sollte. Weiterreichende Kompetenzen bedingen wiederum umfassendere

Rechenschaftspflichten, denen die Agentur gegenüber Parlament und Ministerrat nachkommen sollte.

- Die nationalen Regulierungsbehörden werden durch den Kommissionsvorschlag in begrüßenswerter Weise in ihrer Unabhängigkeit und Kompetenzausstattung gestärkt. Eine weitere Harmonisierung ist in diesem Bereich vordringlich.
- Die Rolle des Europäischen Netzes der Fernleitungsnetzbetreiber sollte gegenüber der Agentur nicht überzeichnet werden, auf jeden Fall sollten seine Kompetenzen im Regulierungsbereich auf das Erstellen technischer Codes beschränkt bleiben und Hinweise auf eine wie auch immer geartete Form der 'Quasi-Selbstregulierung' vermieden werden.
- Schließlich stellt sich die Frage, welche Rolle die Kommission im zukünftigen Regulierungsgefüge ausüben sollte. Der von ihr verfasste Richtlinienvorschlag sieht vor, ihr durch den Erlass von Leitlinien im Rahmen von Komitologieermächtigungen weit reichende Kompetenzen einzuräumen. Trotz der vorgesehenen Anwendung des Regelungsverfahrens mit Kontrolle stellt sich aus Sicht des Parlaments in diesem Zusammenhang die Frage, ob es wirklich allein der Kommission belassen sein kann, Leitlinien beispielsweise über den *Umfang* der Zusammenarbeit zwischen den Regulierungsbehörden auszuarbeiten (Artikel 24 d Absatz 4). Auch andere Leitlinien könnten in wesentliche Regelungsgehalte der Richtlinie eingreifen und sollten daher, so weit möglich, bereits im Richtlinien text selbst, und somit im Verfahren der Mitentscheidung, inhaltlich definiert werden.

4. Anmerkung zum Verfahren

Aufgrund des engen Zeitplans sind die sachlich gebotenen Änderungsanträge, vor allem was die Frage der Entflechtungsbestimmungen angeht, zum jetzigen Zeitpunkt dieses Entwurfes einer Stellungnahme nicht realisierbar. Insofern wird der Berichterstatter entsprechende Anträge für ein alternatives Modell zu einem späteren Zeitpunkt einbringen.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по икономически и парични въпроси приканва водещата комисия по промишленост, изследвания и енергетика да включи в доклада си следните изменения:

Текст, предложен от Комисията

Изменения, внесени от Парламента

Изменение 1 СЪОБРАЖЕНИЕ 7

(7) Единствено отстраняването на вътрешно присъщата склонност на вертикално интегрираните предприятия да дискриминират конкурентите си по отношение на достъпа до мрежите и инвестициите може да осигури ефективно

(7) Единствено отстраняването на вътрешно присъщата склонност на вертикално интегрираните предприятия да дискриминират конкурентите си по отношение на достъпа до мрежите и инвестициите може да осигури ефективно

отделяне. Отделянето на собствеността, състоящо с в определянето на собственика на преносната мрежа за неин оператор, независим от свързаните с доставката и производството интереси, е **най-ефективният и стабилен** начин за разрешаване на вътрешно присъщия конфликт на интереси и за гарантиране на сигурност на доставките. Поради тази причина в своята Резолюция за перспективите за вътрешния пазар на газ и електроенергия, приета на 10 юли 2007 г., Европейският парламент разглежда отделянето на собствеността на равнище пренос като най-ефективния инструмент за стимулиране на инвестициите в инфраструктура по недискриминационен начин, на равнопоставения достъп на нови участници до мрежата и на прозрачността на пазара. За тази цел от държавите-членки следва да се изискват гаранции, че едно и също лице или едни и същи лица нямат право да упражняват контрол, включително чрез правото на миноритарните акционери да блокират решения от стратегическо значение, например относно инвестициите, върху предприятие за доставка, ако едновременно с това имат каквито и да е интереси или упражняват каквито и да е права върху оператор на преносна система или върху преносна система. По същата логика правото на контрол над оператор на преносна система следва да изключва възможността за упражняване на каквито и да е интереси или права по отношение на предприятие за доставка.

отделяне. Отделянето на собствеността, състоящо *се* в определянето на собственика на преносната мрежа за неин оператор, независим от свързаните с доставката и производството интереси, е **ефективен и стабилен** начин за разрешаване на вътрешно присъщия конфликт на интереси и за гарантиране на сигурност на доставките. Поради тази причина в своята Резолюция за перспективите за вътрешния пазар на газ и електроенергия, приета на 10 юли 2007 г., Европейският парламент разглежда отделянето на собствеността на равнище пренос като най-ефективния инструмент за стимулиране на инвестициите в инфраструктура по недискриминационен начин, на равнопоставения достъп на нови участници до мрежата и на прозрачността на пазара. За тази цел от държавите-членки следва да се изискват гаранции, че едно и също лице или едни и същи лица нямат право да упражняват контрол, включително чрез правото на миноритарните акционери да блокират решения от стратегическо значение, например относно инвестициите, върху предприятие за доставка, ако едновременно с това имат каквито и да е интереси или упражняват каквито и да е права върху оператор на преносна система или върху преносна система. По същата логика правото на контрол над оператор на преносна система следва да изключва възможността за упражняване на каквито и да е интереси или права по отношение на предприятие за доставка.

Begründung

Es ist nicht richtig, dass eine eigentumsrechtliche Entflechtung der einfachste und schnellste Weg ist, Versorgungssicherheit herzustellen. Versorgungssicherheit ist an wesentlich vielfältigere Bedingungen gebunden, so etwa ein richtiges Maß an Regulierung. Auch nach einer eigentumsrechtlichen Entflechtung bleibt das Netz ein natürliches Monopol, das reguliert werden muss.

Изменение 2 СЪОБРАЖЕНИЕ 11

Когато предприятието, което притежава преносна система, е част от вертикално интегрирано предприятие, на държавите-членки следва да бъде даден избор между отделяне на собствеността и, **като дерогация**, създаване на оператори на системи, които не зависят от свързаните с доставката и производството интереси. Пълната ефективност на решението за създаването на независим оператор на система трябва бъде гарантирана с помощта на специални допълнителни разпоредби. Затова с цел напълно да бъдат защитени интересите на акционерите във вертикално интегрираните дружества държавите-членки следва да имат възможността да избират как да прилагат отделянето на собствеността — чрез пряко прехвърляне или чрез разделяне на акциите на интегрираното дружество на акции на оператора на мрежа и акции на оставащото дружество за доставка и производство при условие, че са спазени изискванията за отделяне на собствеността.

Когато предприятието, което притежава преносна система, е част от вертикално интегрирано предприятие, на държавите-членки следва да бъде даден избор между отделяне на собствеността и създаване на оператори на системи, които не зависят от свързаните с доставката и производството интереси. Пълната ефективност на решението за създаването на независим оператор на система трябва бъде гарантирана с помощта на специални допълнителни разпоредби. Затова с цел напълно да бъдат защитени интересите на акционерите във вертикално интегрираните дружества държавите-членки следва да имат възможността да избират как да прилагат отделянето на собствеността — чрез пряко прехвърляне или чрез разделяне на акциите на интегрираното дружество на акции на оператора на мрежа и акции на оставащото дружество за доставка и производство при условие, че са спазени изискванията за отделяне на собствеността.

Begründung

Die Einrichtung von unabhängigen Netzbetreibern sollte eine gleichwertige Option darstellen.

Изменение 3 СЪОБРАЖЕНИЕ 32

(32) По отношение на Директива 2003/55/ЕО на Комисията по-специално следва да бъде предоставено правото да приема насоките, които са необходими за осигуряването на минималната степен на хармонизация, нужна за постигането на целта на настоящата директива. Тъй като тези мерки са от общ характер и са разработени за допълване на Директива

(32) По отношение на Директива 2003/55/ЕО на Комисията по-специално следва да бъде предоставено правото **в ограничени рамки** да приема насоките, които са необходими за осигуряването на минималната степен на хармонизация, нужна за постигането на целта на настоящата директива. Тъй като тези мерки са от общ характер и са

2003/55/ЕО чрез добавяне на нови неосновни елементи, те се приемат в съответствие с процедурата за регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.

разработени за допълване на Директива 2003/55/ЕО чрез добавяне на нови неосновни елементи, те се приемат в съответствие с процедурата за регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.

Begründung

Es ist ausreichend, wenn die Kommission in diesem Zusammenhang klar beschränkte Leitlinien erlassen kann.

Изменение 4

ЧЛЕН 1, ТОЧКА 2

Член 3, параграф 7 (Директива 2003/55/ЕО)

(2) В член 3 се добавя следният параграф 7:

заличава се

„7. „7. Комисията може да приеме насоки за прилагането на настоящия член. Тази мярка, целяща изменение на неосновни елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ. се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 30, параграф 3.“

Begründung

Die Gemeinwohlverpflichtungen sind in der derzeit gültigen Richtlinie bereits geregelt. Leitlinien der Kommission sind in diesem Kontext nicht sinnvoll.

Изменение 5

ЧЛЕН 1, ТОЧКА 8

Член 9а, параграф 3 (Директива 2003/55/ЕО)

3. Комисията може да приеме насоки за осигуряване на пълно и ефективно изпълнение на изискванията на параграф 2 от настоящия член от страна на собственика на преносна система и оператора на система за съхранение. Тази мярка, целяща изменение на неосновни елементи от настоящата директива чрез

заличава се

допълването ѝ, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 30, параграф 3.“

Begründung

In diesem Zusammenhang ist es nicht sinnvoll, dass die Kommission Leitlinien erlässt.

Изменение 6
ЧЛЕН 1, ТОЧКА 10
Член 13, параграф 4 (Директива 2003/55/ЕО)

4. Комисията може да приема насоки за гарантиране на пълно и ефективно съответствие на оператора на разпределителна система с изискванията на параграф 2 по отношение на пълната независимост на оператора на разпределителна система, липсата на дискриминационно поведение и невъзможността дейностите по доставка на вертикално интегрираното предприятие да получат несправедливо предимство благодарение на вертикалната си интеграция. Тази мярка, целяща изменение на неосновни елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 30, параграф 3.“

заличава се

Begründung

Das Erlassen von derart umfangreichen Leitlinien ist hier nicht angebracht.

Изменение 7
ЧЛЕН 1, ТОЧКА 13
Член 22, параграф 5, алинея 1 (Директива 2003/55/ЕО)

5. В срок от два месеца от получаването на уведомлението Комисията може да

5. В срок от два месеца от получаването на уведомлението **във връзка с**

вземе решение, изискващо от съответния регулаторен орган да измени или отмени решението за освобождаване. Този срок започва от деня след получаване на уведомлението. Двумесечният срок може да бъде удължен с още два месеца, когато Комисията търси допълнителна информация. Този срок започва от деня след получаването на цялата информация. Двумесечният срок може да бъде удължен и по взаимно съгласие на Комисията и регулаторния орган. Когато изисканата информация не бъде предоставена в срока, предвиден в искането, уведомлението се счита за оттеглено, освен ако преди изтичането му този срок е бил удължен по взаимно съгласие на Комисията и регулаторния орган или ако регулаторният орган не е уведомил чрез обосновано изявление Комисията, че счита уведомлението за пълно.

правилата за конкуренция Комисията може да вземе решение, изискващо от съответния регулаторен орган да измени или отмени решението за освобождаване. Този срок започва от деня след получаване на уведомлението. Двумесечният срок може да бъде удължен с още два месеца, когато Комисията търси допълнителна информация. Този срок започва от деня след получаването на цялата информация. Двумесечният срок може да бъде удължен и по взаимно съгласие на Комисията и регулаторния орган. Когато изисканата информация не бъде предоставена в срока, предвиден в искането, уведомлението се счита за оттеглено, освен ако преди изтичането му този срок е бил удължен по взаимно съгласие на Комисията и регулаторния орган или ако регулаторният орган не е уведомил чрез обосновано изявление Комисията, че счита уведомлението за пълно.

Begründung

Es sollte hier nicht Aufgabe der Kommission sein, sondern von ACER, Ausnahmen zu genehmigen. Lediglich bei wettbewerbsrelevanten Entscheidungen sollte die Kommission tätig werden.